

Kedves kollegák!

Mihály Ilonával több mint 30 évig voltunk nagyon közeli munkatársak, habár a szakmánk az idők során egyre távolabb került egymástól. Ő ért valamit a bakteriológiához és a parazitológiához, hiszen pályája elején minden területen megfordult, én csak távolról csodáltam a virológiát. A laudációt végiggondolva nagy bajban voltam az igeidőkkel, mikor használjak múlt időt és mikor használjak jelen időt, hiszen Ilona percekben belül szakmai előadást fog tartani, és minden szakkérdésben most is bátran lehet hozzá fordulni. Ugyanakkor tudjuk, hogy a mikrobiológiai életben már aktívan nem vesz részt, és főleg - az a nagyszerű laboratórium, amit felépített, abban a formájában már nem létezik.

Ilona az orvosegyetem elvégzése után mindenképpen gyerekgyógyász szeretett volna lenni, de akkor olyan időket éltünk, hogy valaki, aki köztudottan vallási elkötelezettségű volt, gyakran pályamódosításra kényszerült. Egyetemre is csak úgy jutott be, hogy az országos középiskolai biológiai versenyen helyezést ért el. A László kórház mikrobiológiai laboratóriumába került, és nyugdíjba vonulásáig ott dolgozott. Az a szó, hogy „dolgozott” nem fejezi ki a lényegét, Ilonát rendkívül nagy szakmai buzgalom fűtötte. A négy gyermeke megszületése után csak a negyedik gyerekkel maradt otthon az ún. „gyes”-en, onnan is a tervezett idő előtt visszakönyörögtük a laborba. A négygyerekes anyát, majd a sokszoros nagymamamát szinte minden nap jóval a munkaidő lejárta után is ott lehetett találni a „vírusai” között. A virológia alapjait az akkori OKI virológiai osztályán tanulta meg, olyan nagyszerű szakemberektől, mint pl. Dr. Dömök István. Az OKI-ban a diagnosztikus fegyelmet és a metodikával szemben támasztott igényességet is megtanulhatta. Ugyanakkor

tapasztalta azokat a kisebb-nagyobb konfliktusokat, nézeteltéréseket, egymásra mutogatást is, melyek oly gyakoriak a klinikai szakmát művelők és a diagnosztikus szakemberek között. Ilonának missziója lett, hogy - ahogy ő mondja - ebbe az utcába nem megy be. Nem is ment be soha, kítűnő kapcsolata volt a klinikusokkal, nem méltatlankodott, nem szapult senkit, ha nem kapott a betegről elég információt, maga járt utána zokszó nélkül.

Mihály Ilona 1983-ban lett a virológiai laboratórium vezetője. Nagy energiával látott hozzá a diagnosztika bővítéséhez, kezdve a fluorescens mikroszkópos módszerekkel a vírusok kimutatása és számos vírusbetegségben az antitest válasz kimutatása céljából. Én legjobban azt értékeltem, hogy az antitestválasz vizsgálatához szükséges antigéneket – egy-egy kivételtől eltekintve – saját szövetkultúra izolátumaikból preparálták. Hazánkban először alkalmaztak a klinikai mikrobiológia területén ELISA illetve Western blot módszert. A hepatitis C diagnosztikában elsők között volt, akik PCR-t alkalmaztak. A László kórházi dolgozók hepatitis kockázatával kapcsolatos közleménye egy rangos brit lapban, a Journal of Hospital Infections-ben jelent meg 2001-ben. A virológiai laboratórium vizsgálati mintaszáma horrorisztikus módon nőtt meg, az 1989-es mintaszámhoz képest már 1998-ra 870%-os növekedést mutatott.

Ha én Mihály Ilonát egy társaságban ismertem volna meg, és a társaság egy most divatos quiz játékot játszott volna, nevezetesen azt, hogy ki kell találni, hogy mi Ilona kedvenc színe, mi a kedvenc étele stb, mellett azt is meg kellett volna mondani, hogy Ilona olyan személyiség-e, aki a régi, megszokott dolgokhoz ragaszkodik, vagy nyitott az új dolgokra, akkor én biztosan az elsőre szavaztam volna. Hatalmasat tévedtem volna. Ilona újtó, fejlesztő lendülete lankadatlan volt. Ha volt köztünk nagyrítván apró konfliktus, az ebből

fakadt: ezzel a lendülettel sem szervezettel, sem financiálisan nem volt könnyű lépést tartani.

Az utóbbi hetekben megkérdeztem jó pár kollegát - asszisztenseket, orvosokat -, hogy mi az a legfontosabb szó, egy mondat, ami Ilonáról eszükbe jut. Nevek nélkül sorolok a válaszokból néhányat: elementáris segítőkészség; nagy együttműködési készség; nemcsak hangoztatta, hanem gyakorolta is az emberséget; nyugodt és szeretetet árasztó lény van; kis vírussal teli szakmai pálya megtűzdelve emberséggel; empátia; tette kész kötelességtudás; szerettem benne, hogy rögtön megértette a klinikai problémát és mindig lehetett tőle butaságot is kérdezni. Én magam azt tenném hozzá, hogy ha van annak a fogalomnak értelme, hogy ***klinikai mikrobiológus***, Mihály Ilona ennek a fogalomnak teljes mértékben megfelel.

2015.szeptember 25.

Bán Éva